

Dosarul nr.3ra-1397/19

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud: Z.Talpalaru)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: V.Negru, A.Pahopol, A.Bostan)

ÎNCHEIERE

4 decembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Mariana Pitic
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului depus de Roman Golovkov, reprezentat de către avocatul Veaceslav Ropot,

în cauza de contencios administrativ la acțiunea depusă de Roman Golovkov împotriva Direcției Azil și Integrare a Biroului Migrație și Azil al Republicii Moldova, intervenient accesoriu Serviciul de Informații și Securitate cu privire la contestarea actului administrativ și acordarea unei forme de protecție,

împotriva deciziei din 24 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Roman Golovkov și a fost menținută hotărârea din 2 ianuarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

c o n s t a ț ă :

La 4 octombrie 2017 Roman Golovkov a depus cerere de chemare în judecată în ordinea contenciosului administrativ împotriva Direcției Azil și Integrare a Biroului Migrație și Azil al Republicii Moldova, intervenient accesoriu Serviciul de Informații și Securitate cu privire la contestarea actului administrativ și acordarea unei forme de protecție.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că la 12 septembrie 2017 Direcția Azil și Integrare a Biroului Migrație și Azil a emis decizia nr. 66/17/DAI, recepționată contra semnătură la 18 septembrie 2017, prin care a dispus respingerea cererii de azil a cetățeanului străin Roman Golovkov, originar din reg. Volgograd, or. Voljsk, Federația Rusă.

În opinia sa, decizia enunțată este una neîntemeiată unde se încalcă grav un șir de principii fundamentale consființite atât la nivel național (art. 11 din Legea nr. 270 din 18.12.2008 privind azilul în RM, art. 19 alin. (3) din Constituția RM), cât și la nivel internațional (art. 5 alin. (1) din CEDO), iar

temeiurile invocate drept unele formale sunt menite să restrângă nefondat dreptul la azil al persoanei.

În acest context a menționat că, autoritatea competentă, fie a omis din neatentie un șir de circumstanțe importante, fie le-a admis intenționat și anume: la lit. C (pag. 2 a deciziei contestate s-a menționat că motivul părăsirii țării de origine de către solicitant a servit: „Referitor la motivul solicitării, azilului în Republica Moldova, solicitantul a declarat că în țara de origine viața îi este în pericol din cauza faptului că este amenințat din partea unei persoane de afaceri, fostul partener de afacere al familiei sale. Totodată, solicitantul de azil a fost informat că, în țara de origine pe numele său este deschis dosar penal și este dat în căutare federală”, temeiuri ce consideră că acordă dreptul la protecție în Republica Moldova în conformitate cu art. 45 alin. (2) lit. b) și lit. c) din Legea nr. 270 din 18.12.2008 privind azilul în RM. Admiterea încălcării drepturilor solicitantului de azil Roman Golovkov prin emiterea unei decizii formale de respingere a acordării unei forme de protecție, constituie contribuție abuzivă la returnarea străinului de pe teritoriul Republicii Moldova în statul care admite persecuții și astfel în final ar crea o posibilă repetare a unor erori similare precum dosarul (Suso Musa vs. Malta nr. 42337/12, 23 iulie 2013) unde Curtea a constatat că: “în cazul în care un stat și-a depășii obligațiile legale și a adoptat legi care autorizează în mod explicit intrarea sau șederea imigranților în așteptarea unei cereri de azil, fie independent, fie în conformitate cu legislația Uniunii Europene (UE), orice detenție în temeiul acesteia, în scopul prevenirii intrării neautorizate, ar putea ridica probleme în ceea ce privește legalitatea detenției, în conformitate cu articolul 5 alin. (1) litera (f)”).

Reclamantul a subliniat că „de facto”, prin decizia care se contestă la caz, Direcția Azil și Integrare a recunoscut veridicitatea informației prezentate de acesta și nu a pus la dubiu riscul la care dânsul ar putea fi expus în țara de origine (pag. 5 a Deciziei nr. 66/17/DAI din 12.09.2017: „Din analiza conceptului fundamental de temere bine-întemeiată de persecuție, sub aspectul celor două elemente care îl compun, elementul subiectiv și cel obiectiv, deși rezultă existența unei temeri sau a unei probabilități de persecuție, aceasta temere nu se referă la cele cinci motive de persecuție, prevăzute de Convenția din 1951.”, însă în final greșit și neîntemeiat a dispus respingerea cererii de azil.

A invocat că asemenea circumstanțe în ansamblu, lasă mari semne de întrebare la capitolul temeiniciei deciziei contestate, care ca atare nu face decât să arate contradicții între unele părți ale deciziei care se combat reciproc și creează confuzii pentru solicitantul de azil, ceea ce denotă că Direcția Azil și Integrare a admis încălcarea gravă a art. 50 alin. (1) și art. 57 alin. (5) lit. b) din Legea nr.270 din 18.12.2008 privind azilul în RM.

Totodată a relevat că, executantul actului contestat a localizat solicitantul de azil, comunicând în mod direct Federației Ruse locul aflării acestuia, astfel încălcându-i grav principiul confidențialității procedurii de azil, deoarece a expediat prin fax autorităților ruse informația cu privire la locul aflării solicitantului, încercând să inițieze astfel, în mod unilateral procedura de extrădare.

Din considerentul că este supus unui risc real privind integritatea vieții și sănătății în statul de origine, a fost depusă prezenta acțiune, Roman Golovkov solicitând anularea deciziei nr.66/17/DAI din 12 septembrie 2017 a Direcției Azil și Integrare a Biroului Migrație și Azil cu acordarea a uneia din formele de protecție prevăzute de art. 16 din Legea privind azilul în RM.

Prin hotărârea din 2 ianuarie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, cererea de chemare în judecată depusă de Roman Golovkov a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

Prin decizia din 24 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Roman Golovkov și a fost menținută hotărârea din 2 ianuarie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru.

În consolidarea concluziei enunțate, instanțele de judecată au constatat că acțiunea depusă de reclamantul – apelant Roman Golovkov este neîntemeiată, motiv pentru care a fost respinsă ca neîntemeiată.

Aceasta deoarece solicitantul de azil nu a depus cererea de azil la momentul intrării în Republica Moldova sau cât mai curând posibil, în cazul în care simțea nevoia de protecție, ci după ce în privința ultimului a fost emisă decizia nr. 16 din 21 iunie 2017 a Biroului Migrație și Azil de returnare sub escortă de pe teritoriul RM. Or, în cadrul examinării cauzei s-a stabilit că Roman Golovkov este anunțat în căutare federală de către autoritățile competente ale Federației Rusei, în baza dosarului penal intentat la 13 aprilie 2017, în baza art. 228 Cod penal al Federației Ruse „Circulația ilegală a drogurilor, etnobotanicelor sau analogii acestora” însă, nu a fost dispusă nici o măsură preventivă în privința acestuia.

Totodată, conform notei nr. 25/726 din 10 august 2017 a Serviciului de Informații și Securitate, Roman Golovkov prezintă pericol pentru securitatea și ordinea publică a Republicii Moldova.

Circumstanțele enunțate în plus justifică netemeinicia acțiunii.

Referitor la argumentele solicitantului de azil Roman Golovkov indicate în cererea de chemare în judecată, cât și în cererea de apel referitoare la ilegalitatea deciziei contestate precum că prin aceasta i se încalcă grav un șir de principii fundamentale, instanțele de judecată le-au apreciat critic.

Or, deși, pe de o parte, pe plan internațional, protecția refugiaților și a solicitanților de azil în cadrul procedurilor de extrădare vizează necesitatea de a asigura respectarea principiului nereturnării, precum și de a evita limitarea drepturilor și garanțiilor solicitanților de azil pe parcursul desfășurării procedurii azilului, pe de altă parte, reglementările naționale trebuie să ia în considerare, în egală măsură, necesitatea funcționării eficiente a mecanismelor de cooperare judiciară internațională în materie penală ce vizează combaterea celor mai grave forme de criminalitate. Persoanele care fug pentru a scăpa de urmărire/pedeapsă penală pentru infracțiunile de drept comun nu se încadrează în noțiunea de refugiați.

În speță, nu au fost identificate acte de persecuție în trecut în privința lui Roman Golovkov, respectiv nefiind identificați nici agenți de persecuție.

Plus la aceasta, din conținutul deciziei contestate s-a reținut faptul că, luând în considerație profilul solicitantului precum și faptul că acesta nu a avut careva probleme în trecut, nu există careva motive pentru a crede că solicitantul riscă să fie persecutat la întoarcere în țara de origine.

Instanțele de judecată nu au reținut ca fiind plauzibile nici alegațiile părții reclamante precum că, în țara sa de origine viața îi este în pericol din cauza faptului că este amenințat din partea unei persoane, fost partener de afaceri al familiei, și că în privința acestuia „la comandă” i-a fost „fabricată” o cauză penală, or, în acest sens nu a prezentat nici o probă.

Invocând netemeinicia și ilegalitatea deciziei enunțate, la 24 octombrie 2019, Roman Golovkov, reprezentat de către avocatul Veaceslav Ropot a contestat-o cu recurs, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a actului judecătoresc contestat ce constituie obiectul prezentului recurs cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel.

În motivarea recursului s-au indicat motivele de drept și de fapt invocate în cererea de chemare în judecată și în cererea de apel anexate la dosar, suplimentar invocându-se că instanța de apel la examinarea cauzei în ordine de apel l-a privat pe Roman Golovkov de dreptul de a participa nemijlocit în ședința judiciară și de a da declarații/explicații pe acest caz, în acest context respingând cererea de amânare a acestuia.

Ca urmare, instanța de apel s-a eschivat de la exercitarea obligației impusă prin lege, de înfăptuire a actului de justiție, a examinat superficial circumstanțele cauzei, nu a intrat în esența litigiului și nu a apreciat toate circumstanțele și probele existente ale cauzei, pronunțând decizie neîntemeiată de respingere a apelului cu menținerea hotărârii instanței de fond.

Prin referința depusă la 22 noiembrie 2019, Serviciul de Informații și Securitate a solicitat declararea ca inadmisibilă a cererii de recurs depusă de Roman Golovkov, reprezentat de către avocatul Veaceslav Ropot.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că prezentul litigiu a fost soluționat în baza Legii contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000.

Prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018, a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova, care în conformitate cu art. 257 alin. (1) Cod administrativ a intrat în vigoare la 1 aprilie 2019, iar potrivit alin. (2), la data intrării în vigoare a prezentului cod, Legea contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000 a fost abrogată.

În conformitate cu art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că, legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) Cod administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

Iar conform art. 245 din același cod, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul depus la 24 octombrie 2019 (f.d.167) de Roman Golovkov, reprezentat de către avocatul Veaceslav Ropot este în termen, or, decizia instanței de apel a fost adoptată la 24 septembrie 2019 (f.d.144).

Având în vedere că prezenta procedură de contencios administrativ a fost inițiată până la intrarea în vigoare a Codului administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ va aprecia condițiile de admisibilitate a recursului conform reglementărilor anterioare intrării în vigoare a Codului administrativ.

Examinând temeiurile recursului depus de Roman Golovkov, reprezentat de către avocatul Veaceslav Ropot în raport cu materialele cauzei civile, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil.

În motivarea concluziei enunțate se rețin următoarele argumente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ consideră că recursul depus de Roman Golovkov, reprezentat de către avocatul Veaceslav Ropot nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul enunțat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

În conformitate cu art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Roman Golovkov, reprezentat de către avocatul Veaceslav Ropot.

În conformitate cu art. 193, 195, 230 și 258 alin. (3) ale Codului administrativ și art. 270, 433 lit. a) și 440 alin. (1) ale Codului de procedură civilă, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul depus de Roman Golovkov, reprezentat de către avocatul Veaceslav Ropot, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Mariana Pitic

Nicolae Craiu